

Kraj pokračuje v záchraně svých nemocnic

Jestliže vzniknou akciové společnosti, budou ve vlastnictví kraje ■ Rychle a výrazně se zlepší především péče o pacienty

Vysočina • Pacientům se v nemocnicích Vysočiny dostane lepší péče. Polepší si také zaměstnanci nemocnic. Z pěti krajských nemocnic budou s největší pravděpodobností akciové společnosti. To jsou hlavní výsledky změny právní formy nemocnic, která se na Vysočině rozbíhá.

Hlavním důvodem, pro který všechny kraje tento proces postupují, je hospodaření nemocnic. Ty totiž dostaly od státu natolik zadlužené a v tak katastrofálním stavu, že dva roky nedělaly nic jiného, než svá zařízení zachraňovaly. Například pět nemocnic na Vysočině vykazovalo celkovou ztrátu bezmála 600 milionů korun a po lhůtě splatnosti dlužilo dodavatelům dalších 287 milionů. Postupně se však kraji a managementu nemocnic podařilo dosáhnout vyrovnaného hospodaření. „Nabízí se tedy otázka, proč se s tím nespokojíme, když to tak umíme,“ říká hejtman Vysočiny Miloš Vystrčil (ODS) a odpovídá: „Protože to bylo za cenu velmi radikálních úsporných opatření a to nejde dělat donekonečna. Každá organizace musí žít normálně a ne v nějakém krizovém stavu.“

Příčinou špatného stavu nemocnic byla právě jejich neprůhledná forma. Příspěvkové organizace žijí, jak sám název napovídá, z příspěvků toho, kdo je

zřizuje, tedy kraje. Přitom nic nemotivuje vedení nemocnic k tomu, aby se alespoň trochu snažila o vyrovnané hospodaření. Když totiž ředitel příspěvkové organizace rozhazuje, nakupuje zbytečností a netrvá na kvalitně odvedené práci, celkem nic se nestane. Žádný zřizovatel si nedovolí nemocnici zavřít, takže raději dluhy zaplatí. „Připomínám, že z peněz daňových poplatníků,“ říká hejtman. Ředitel příspěvkové organizace navíc hmotně neodpovídá za případnou škodu, kterou způsobí.

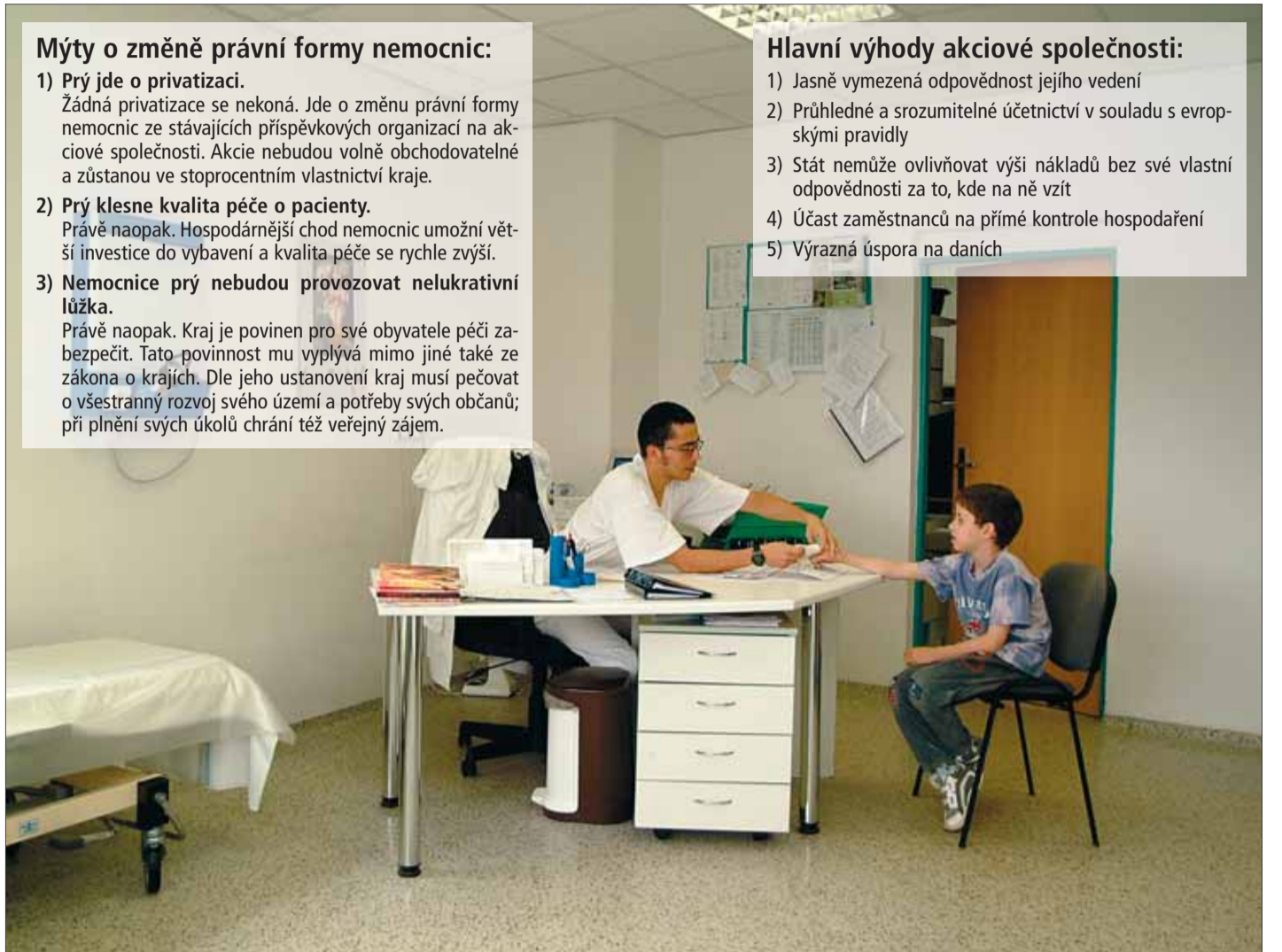
Akciové společnosti mají v tomto případě řadu výhod. Účetnictví je propracované a srozumitelné, protože se používá na celém světě stejně. Zaměstnanci mají velký podíl v dozorčí radě a mohou hospodaření kontrolovat, což u příspěvkové organizace nejde. Valnou hromadu tvoří krajská rada a tudíž informace o hospodaření nemocnic jsou podle zákona o svobodném přístupu k informacím volně dostupné každému občanovi. Z toho vyplývá, že

Mýty o změně právní formy nemocnic:

- 1) Prý jde o privatizaci.**
Žádná privatizace se nekoná. Jde o změnu právní formy nemocnic ze stávajících příspěvkových organizací na akciové společnosti. Akcie nebudou volně obchodovatelné a zůstanou ve stoprocentním vlastnictví kraje.
- 2) Prý klesne kvalita péče o pacienty.**
Právě naopak. Hospodárnější chod nemocnic umožní větší investice do vybavení a kvalita péče se rychle zvýší.
- 3) Nemocnice prý nebudou provozovat nelukrativní lůžka.**
Právě naopak. Kraj je povinen pro své obyvatele péči zabezpečit. Tato povinnost mu vyplývá mimo jiné také ze zákona o krajích. Dle jeho ustanovení kraj musí pečovat o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

Hlavní výhody akciové společnosti:

- 1) Jasně vymezená odpovědnost jejího vedení
- 2) Průhledné a srozumitelné účetnictví v souladu s evropskými pravidly
- 3) Stát nemůže ovlivňovat výši nákladů bez své vlastní odpovědnosti za to, kde na ně vzít
- 4) Účast zaměstnanců na přímé kontrole hospodaření
- 5) Výrazná úspora na daních

kontrolu nad nemocnicemi bude mít každý. Navíc každý je voličem, takže má i přímý vliv na složení valné hromady své nemocnice. Management nemocnic odpovídá svým majetkem za řádný chod zařízení.

Nejdůležitější ale je, že účetní pravidla akciové společnosti umožňují standardní evropské hospodaření. Případný zisk půjde zpět do investic, případné dotace může bez problémů přijímat a veškeré složitosti s odpisy majetku a daňovými nepřehlednostmi mizí. To vše umožní normální fungování nemocnic a zejména rychle odstraní nedostatky v jejich hospodaření. „Akciové společnosti nebudou veřejně obchodovatelné a bude je vlastnit výhradně kraj. To znamená, že nemocnice i nadále zůstanou ve vlastnictví veřejnosti. Slovo privatizace je proto populističskou urážkou lidí, kteří se ve všech krajích snaží zlepšit péči o pacienty,“ prohlašuje hejtman Vystrčil.

Významnou změnu k lepšímu představuje změna právní formy nemocnic také pro jejich zaměst-

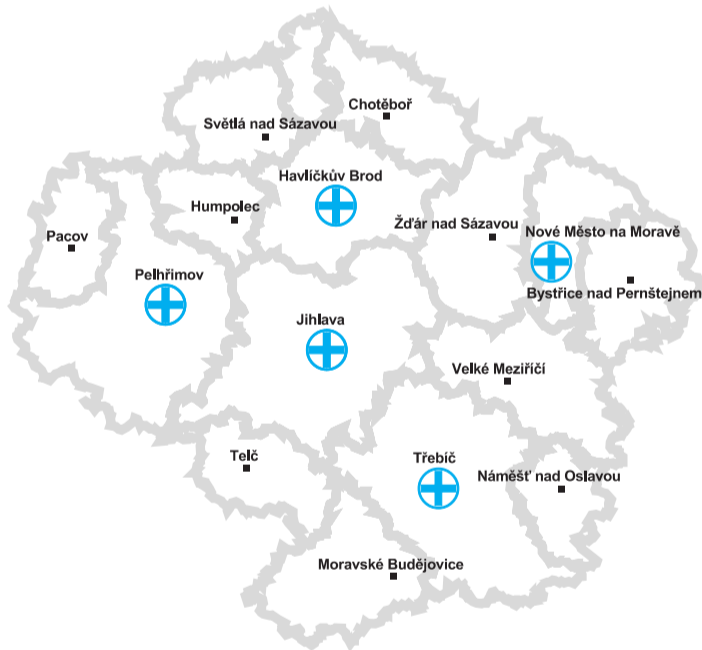
nance. Zatímco dnes vláda může nařídít zvýšení mezd ve zdravotnických zařízeních, u akciových společnostech už to nepůjde. Paradoxně to znamená, že platy porostou, zatímco dnes klesají. Když totiž vláda nařídí zvýšení platů (ty tvoří až 60 procent nákladů v nemocnici), ředitel, který se zoufale snaží neprohlubovat ztrátu, většinou šalamounsky zvýší základ a sníží nenárokové složky mzdy,

takže v konečném důsledku je na výplatní pásce méně. Naopak akciová společnost si může vytvořit systém odměňování zaměstnanců podle výkonnosti a zainteresovat je na výsledku celého zařízení. To podle zkušeností z ostatních krajů znamená, že mzdy dobrých pracovníků rychle rostou.

O změně právní formy nemocnic krajský radní dlouho diskutovali. S žádostí o názory a přípo-

mínky oslovili například všechny zastupitele kraje, odborové organizace, lékařské komory a managementy nemocnic. Rada pak také ustanovila pracovní skupinu ze zástupců ODS, KDU-ČSL, KSČM, ČSSD a SNK – Sdružení nezávislých, tedy ze všech volebních stran, zvolených do krajského zastupitelstva. Ta má připravit podklady a doporučit radě a zastupitelstvu nejoптимальnější řešení.

Kterých nemocnic se změna týká:

Postup českých krajů při změně právní formy nemocnic:

- Jihočeský kraj**
Nemocnice České Budějovice výtečně funguje jako a.s. už bezmála dva roky. Krajské zastupitelstvo schválilo záměr změny právní formy u ostatních šesti nemocnic.
- Jihomoravský kraj**
Krajská rada schválila záměr založit sedm akciových společností.
- Karlovarský kraj**
Nemocnice už druhým rokem výborně fungují jako obchodní společnosti.

- Liberecký kraj**
Krajské zastupitelstvo rozhodlo o založení dvou akciových společností od ledna příštího roku.
- Moravskoslezský kraj**
Krajské zastupitelstvo v dubnu rozhodlo o změně právní formy nemocnic na akciové společnosti.
- Olomoucký kraj**
Krajská rada v červnu odsouhlasila změnu právní formy nemocnic na akciové společnosti.
- Pardubický kraj**
Krajská rada v srpnu odsouhlasila návrh procesu změny právní formy nemocnic na akciové společnosti.

- Plzeňský kraj**
Už rok skvěle fungují tamní nemocnice jako obchodní společnosti.
- Středočeský kraj**
Krajské zastupitelstvo rozhodlo o změně právní formy nemocnic na akciové společnosti.
- Ústecký kraj**
Zastupitelstvo doporučilo zpracovat návrh řešení změny právní formy nemocnic na akciové společnosti.
- Zlínský kraj**
Zastupitelstvo rozhodlo o založení čtyř akciových společností, které zahájí činnost od ledna příštího roku.

Grant pro knihy

Vysočina • Dalších 27 knih vyjde díky grantovému programu Edice Vysočiny. Už třetí kolo znamenalo velký zájem, 20 uchazečů neuspělo. O peníze mohou žádat obce, neziskovky, podnikatelské subjekty i jednotlivci. Na každý vydavatelský počin mohli ve třetím kole grantu získat až polovinu nákladů, od 10.000 do 100.000 korun. Publikace, podporované programem Edice Vysočiny mají přísně regionální, či lokální charakter a tak v kraji vychází desítky takových knih.

Podniky mají zájem o strojaře

Vysočina • V kraji chybí absolventů technických strojírenských a elektrotechnických oborů. Na minulém zasedání Rady pro rozvoj lidských zdrojů to uvedli představitelé zaměstnavatelů. „Už asi tři roky upozorňujeme, že zájem o takové obory mezi studenty i rodiči klesá. Právě teď se to projevilo v praxi a zaměstnavatelé to pocítili,“ vysvětlila krajská radní pro školství a předsedkyně Rady pro rozvoj lidských zdrojů Martina Matějková (ODS).

V letošním školním roce už se taková situace obrátila k lepšímu. „Znamená to ale, že nedostatek absolventů těchto oborů ještě tři až čtyři roky potrvá, než letošní žáci studium dokončí,“ dodala Matějková. Ředitelé škol jsou připraveni se zaměstnavateli o jejich potřebách jednat. Jednou z možností je i přímá účast zaměstnavatelů na podzimních burzách vzdělávání, na kterých školy prezentují své studijní obory. „Je samozřejmě, že se do budoucna bude spolupráce firem se školami velmi intenzivně prohlubovat,“ řekla Martina Matějková.

Z KRAJSKÉ RADY

- Telč •** Výstavba kruhového objezdu u nádraží v Telči už je prakticky u konce. Teď práce na rekonstrukci povrchů a nových sítích pokračují v Masarykově ulici. Kolem kruhové křižovatky vyrostou i nové chodníky. Rozsáhlé práce na komplikovaném křížení ulic začaly už loni, dílo by mělo být hotové příští rok v létě. Kraj zde investoval více než 50 milionů korun, obnovu sítí financuje sedmi miliony i město.
- Nový Rychnov •** Obec Nový Rychnov na Pelhřimovsku získá v centru zbrusu nové silnice. Kraj zde investuje kolem 15 milionů korun, protože se v obci protínají silnice II. a III. třídy ve směru na Pelhřimov, Humpolec a Horní a Dolní Cerekev.
- Doupě •** Hrad Roštejn na Jihlavsku, který je pod přímou správou kraje, dostane novou čistírnu odpadních vod. Krajský radní schválil zadání projektu na domácí čistírnu s tím, že stavba by měla proběhnout už příští rok. Hradem ročně projde více než 30.000 návštěvníků.

Hrad návštěvníky láká. Nikdo ale neví, kam mizí splašky. Foto: archiv

Kodet: Dotace na lesy nepřehledné

Vysočina • Evropské peníze jsou pro vlastníky lesů na Vysočině špatně dosažitelné. Může za to nejen byrokratická nepřehlednost, ale také fakt, že dotace jsou ukryty v zemědělských programech a v podpoře venkova. Na semináři na toto téma

to uvedl krajský radní pro lesní hospodářství Václav Kodet (KDU-ČSL).

Podle Kodeta by situaci mohl zlepšit právě osamostatnění dotací na lesy. Dnes mohou majitelé porostů žádat o peníze na zalesňování zemědělsky nevyu-

žívané půdy, nebo na obnovu lesů po kalamitách. „Naším lesníkům by pomohly dotace na zlepšení odolnosti porostů proti nárazu a větru, anebo třeba na nákup techniky, která by byla šetrnější k životnímu prostředí. To je jasné, lesy na Vysočině mají

svoje specifika,“ prohlásil Václav Kodet.

Peníze pro lesníky letos poprvé přiděluje také kraj. Právě na šetrné technologie, odolné stromky a tvorbu hospodářských plánů je připraven rozdělit bezmála 40 milionů korun.